

ВИСНОВОК
щодо проекту закону України «Про внесення змін
до статті 36 Кримінального кодексу України
щодо визначення необхідної оборони»
(реєстр. № 5609)

Фіахівці кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого ретельно вивчили зазначений законопроект і вважають за можливе повідомити таке.

1. Запропонована нова редакція ст. 36 КК України побудована з порушенням логічних правил викладення законодавчого матеріалу. Відповідно до цих правил спершу мають врегульовуватися *загальні питання* певного правового інституту (його поняття, підстави застосування, правові наслідки тощо), а вже потім – *спеціальні*: особливості прояву цього правового інституту в окремих ситуаціях. Натомість, автори законопроекту спершу намагаються дати визначення необхідної оборони лише через її спеціальні види і лише згодом «прирівнюють» до неї інші випадки необхідної оборони, які охоплюються її загальним поняттям. Безумовно, таке переформатування змісту ст. 36 КК не сприятиме підвищенню якості її практичного застосування.

2. Навіть у тих спеціальних видах необхідної оборони (які у чинному КК наведені в ч. 5 ст. 36 КК), які автори законопроекту пропонують механічно перенести у ч. 1 цієї статті, вони допускається декілька помилок.

По-перше, у проекті п. 2 ч. 1 введення слів «або житло чи інше приміщення членів її сім'ї» звужує обсяг правомірної необхідної оборони порівняно з чинною нормою КК, яка допускає можливість захисту від протиправного насильницького вторгнення в житло чи інше приміщення, належне *будь-якій* особі, а не лише члена сім'ї того, хто здійснює захист.

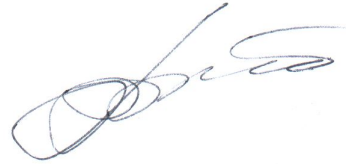
По-друге, вжитий у проекті п. 3 ч. 1 термін «напад на нерухоме майно» не відповідає змісту терміну «напад», під яким розуміється посягання на особу, пов'язане із загрозою заподіяння їй шкоди. Не можна напасти,

наприклад, на будинок, але можна напасти на власника чи мешканця цього будинку. Тому проникнення до об'єктів нерухомості, не пов'язане з посяганням на їх власників чи інших осіб, що там знаходяться, не є нападом.

3. Інших принципових змін чинної редакції статті 36 КК цей законопроект не містить.

З огляду на викладене, вважаємо, що проект закону України «Про внесення змін до статті 36 Кримінального кодексу України щодо визначення необхідної оборони» (реєстр. № 5609) ані виправленню, ані доопрацюванню не підлягає і не може бути винесений на обговорення Верховної Ради України.

**Завідувач кафедри
кримінального права
професор**

В. І. Тютюгін.